

Rašid Hadžić, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Nikšić

Georgi Georgijev, Univerzitet "Sv. Ćirila i Metodija", Fakultet za fizičku kulturu,
Skopje, Makedonija

Dobrislav Vujović, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Nikšić

STAVOVI STUDENATA FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE PREMA PRAKTIČNOJ NASTAVI SKIJANJA

1. UVOD

Raznovrsnost skijaških terena sa kojima se skijaš susreće zahtijevaju vladanje raznim tehnikama skijanja. Upravo zbog različite konfiguracije terena potrebno je da svaki skijaš vlasti bogatim repertoarom vožnje koji će mu dati sigurnost u vožnji u različitim terenskim i vremenskim uslovima. Novi razvojni trendovi su vezani za skijanje po rubnicima uz minimalno otklizavanje, veću brzinu i izraženije pokrete tijelom u stranu. Dakle, sve je ubrzano, pa i sami proces učenja skijaške tehnike zbog čega se pribjegava savremenom načinu učenja skijanja. Pod ovim se prije svega podrazumijeva upotreba različitih rekvizita i pomagala za postavke poligona (Hadžić, 2008). Ovakvim konceptom pružamo novi i jedinstveni način učenja prvih koraka na snijegu, u kojem učenici neće biti opterećeni samom tehnikom skijanja kao što je pristup kod konvencionalnog obučavanja gdje učenik mora na njemu nejasan način savladati tehniku.

Časovi sa učesnicima na snijegu treba da su što raznovrsniji, sa dosta vježbi, da su interesantni, zabavni i ne smiju negativno uticati na emocionalno raspoloženje učenika. U procesu učenja skijaške tehnike, potrebno je prilaziti učenicima individualno te im pružiti šansu da napreduju u učenju prema svojim mogućnostima. Kada se primjenjuje grupni oblik rada, ne treba onemogućavati pojedince koji iskazuju sposobnost da brže uče nove elemente, ali ne treba dozvoliti niti da brži napredak boljih zapostavi kod slabijih neophodno savladavanje pojedinih elemenata bez kojih se ne može ići dalje. Elemente tehnike treba povezivati u logične cjeline.

Istraživanje koje je sproveo Joksimović, D., Joksimović, A. & Stanković, (2010). ukazuje na to da ispitanici sa izraženijim motivom sportskog postignuća kvalitetnije savladavaju elemente tehnike skijanja te sa dinamičnjim i kompleksnijim skijaškim elementima raste i motiv za postignuće. Strah od povrede može predstavljati psihološku barijeru prilikom učenja novog motoričkog kretanja, ali i nemogućnost usavršavanja i uvježbavanja već naučenog kretanja (Cartoni, A. C., Minganti, C & Zelli, A. 2005). U ovom radu biće predstavljeni rezultati istraživanja koje se odnose na stavove studenata o praktičnoj nastavi skijanja.

Cilj ovog istraživanja odnosi se na utvrđivanje razlika izmedju studenata Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića i Novog Pazara u stavovima o praktičnoj nastavi skijanja u vezi sa tim kada se studenti dobro osjećaju dok skijaju?

2. METOD RADA

Istraživanje je sprovedeno na Kopaoniku, zimskom centru, gdje su studenti izvodili obaveznu praktičnu nastavu skijanja. Studenti Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića, nastavu su realizovali u januaru 2012. godine sa nastavnicima koji rade na istoimenom Fakultetu, dok su student Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Novog Pazara, nastavu realizovali u februaru 2012. godine sa nastavnicima koji rade na istoimenom Fakultetu .

2. 1 Uzorak ispitanika

Populacija iz koje je izvučen uzorak ispitanika definisana je kao populacija studenti druge godine Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića i Novog Pazara obuhvaćenih redovnom nastavom iz predmeta skijanje. U uzorak je ušlo 116 studenata muškog i ženskog pola (88 studenata iz Nikšića i 28 studenata iz Novog Pazara), prosječne starosti 22 godine.

2. 2 Uzorak mjernih instrumenata

Mjerni instrument u ovom istraživanju upotrijebljen je anketni listić koji je sadržao 13 tvrdnj.

Anketa se sastojala od sledećih 13 – tvrdnji:

- 1) Samo ja mogu dobro izvesti neke skijaške likove!
- 2) Naučio sam nešto novo i želim još vježbati!
- 3) Neke elemente mogu izvesti bolje od drugih skijaša!
- 4) Drugi ne skijaju tako dobro kao ja!
- 5) Jako se dobro zabavljam skijajući!
- 6) Ne griješim tako puno kao drugi u skijanju!
- 7) Naučio/la sam nove skijaške tehnike uporno vježbajući!
- 8) Zaista naporno vježbam!
- 9) Postižem visoke rezultate na takmičenju!
- 10) Kad naučim nešto novo to me podstiče da upornije vježbam!
- 11) Najbolji/a sam!
- 12) Zaista se dobro osjećam dok vježbam!
- 13) Dao/la sam sve od sebe skijajući!

U istraživanju je bila konstruisana i primijenjena petostepena Likerova skala tipa (od 1 do 5), pritom odgovor 1 je bio „Nikako se ne slažem“, dok odgovor 5 se odnosio na „Potpuno se slažem“.

Dobijeni podaci od odgovora na svih 13 tvrdnji su obradjeni neparametrijskim Mann-Whitney-ovim testom.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

Iz izračunatih podataka se jasno vidi da jedino na 13- u tvrdnju, koja je glasila „Dao/la sam sve od sebe skijajući!“ (13) utvrđena je statistički značajna razlika

izmedju studente iz Nikšića i Novog Pazara. Razlika je statistički značajna (Sig.=,01) u korist studenata Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića. Stavovi studenata Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića i Novog Pazara u ostalim tvrdnjama ne razlikuje se statistički značajno.

Međutim, primećuje se da u tvrdnjama pod brojem: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10 i 11, bolje rangirani su ispitanici - studenti Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića, dok u tvrdnjama pod brojem: 5, 7 i 12, bolje rangirani su ispitanici - studenti Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Novog Pazara.

Tabela 1. Razlike u stavovima studenata o praktičnoj nastavi skijanja u vezi sa tim kada se studenti dobro osjećaju dok skijaju utvrđene Mann-Whitney-ovim testom

Tvrdnje	Fakultet	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U	Z	Sig.
1	Nikšić	86	58,90	5065,00	1084,00	-,92	,36
	Novi Pazar	28	53,21	1490,00			
	Ukupno	114					
2	Nikšić	88	58,99	5191,00	1189,00	-,49	,62
	Novi Pazar	28	56,96	1595,00			
	Ukupno	116					
3	Nikšić	87	59,48	5175,00	1089,00	-,87	,39
	Novi Pazar	28	53,39	1495,00			
	Ukupno	115					
4	Nikšić	87	59,29	5158,50	1105,50	-,80	,42
	Novi Pazar	28	53,98	1511,50			
	Ukupno	115					
5	Nikšić	87	56,81	4942,50	1114,50	-,65	,52
	Novi Pazar	27	59,72	1612,50			
	Ukupno	114					
6	Nikšić	86	59,71	5135,00	1014,00	-1,30	,19
	Novi Pazar	28	50,71	1420,00			
	Ukupno	114					
7	Nikšić	87	56,97	4956,00	1128,00	-,76	,45
	Novi Pazar	28	61,21	1714,00			
	Ukupno	115					
8	Nikšić	88	59,49	5235,50	1144,50	-,71	,48
	Novi Pazar	28	55,38	1550,50			
	Ukupno	116					
9	Nikšić	85	59,32	5042,00	993,00	-1,37	,17
	Novi Pazar	28	49,96	1399,00			
	Ukupno	113					
10	Nikšić	88	58,81	5175,50	1204,50	-,26	,80
	Novi Pazar	28	57,52	1610,50			
	Ukupno	116					

11	Nikšić	88	58,05	5108,00	1184,00	-,03	,98
	Novi Pazar	27	57,85	1562,00			
	Ukupno	115					
12	Nikšić	88	58,39	5138,50	1222,50	-,09	,93
	Novi Pazar	28	58,84	1647,50			
	Ukupno	116					
13	Nikšić	88	61,69	5429,00	951,00	-2,46	,01
	Novi Pazar	28	48,46	1357,00			
	Ukupno	116					

Legenda: aritmetička sredina rangova - Mean Rank; suma rangova - Sum of Ranks; Men-Vitnijev U test - Mann-Whitney U; Z (zet) vrijednost – Z; nivo značajnosti - Sig.

4. ZAKLJUČAK

Na uzorku od 116 studenata Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića i Novog Pazara izvršeno je istraživanje sa ciljem da se utvrdi dali postoji statistički značajna razlika u stavovima između studenata o praktičnoj nastavi skijanja u vezi sa tim kada se studenti dobro osjećaju dok skijaju. Primjenjena je tehnika anketiranja a kao mjerni instrument upotrijebljen je anketni listić koji je sadržao 13 tvrdnji. Nakon statističke obrade podataka, utvrđena je statistički značajna razlika na tvrdnji br. 13, dok kod ostalih tvrdnji nije utvrđena statistički značajna razlika.

Na osnovu toga može se zaključiti da je praktična nastava skijanja bila raznovrsna, sa dosta interesantnih vježbi koje nijesu negativno uticale na emocionalno raspoloženje studenata te da je jednako dobro i kvalitetno realizovana u različitim terminima (januar – februar 2012. god.) sa studentima Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Nikšića i sa studentima Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje iz Novog pazara.

LITERATURA:

1. Cartoni, A. C., Minganti, C & Zelli, A. (2005). Gender, age, and professional-level differences in the psychological correlates of fear of injury in Italian gymnasts. *Journal of Sports Behavior*; 28(1), 3-17.
2. Hadžić, R.(2008). *Tehnika i metodika alpskog skijanja*, Rožaje: Autorsko izdanje.
3. Joksimović, D., Joksimović, A. & Stanković, D. (2010). Uloga psiholoških faktora u procesu obuke skijaških zavoja kod početnika. In: Stanković, R. (Ed.), *XIV International Scientific Conference FIS communications*. Niš. Faculty of Physical Education. 678-685.

WHAT STUDENTS FROM FACULTIES OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT THINK ABOUT PRACTICAL LESSONS IN SKIING

The survey was conducted on a sample of 116 students from the Faculties of Physical Education and Sport in Niksic and Novi Pazar (88 students from Niksic and 28 students from Novi Pazar). The questionnaire has 13 questions about students' attitude towards practical lessons in skiing. The answers are processed with the non-parametric test of Mann-Whitney. Statistically significant difference in the attitudes is established only with the attitude number 13: 'I engaged myself in the skiing to the best of my ability', and the difference is in favor of the students Faculties of Physical Education and Sport from Niksic.

Key words: questionnaire, students, non-parametric data, Likert scale.

„Dan“, 4. april 2013.

У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНОГ НАУЧНОГ СКУПА ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Састанак декана Факултета спорта

У оквиру десетог међународног научног скупа Црногорске спортске академије, који ће се у Подгорици одржати у згради ректората Универзитета Црне Горе 5. и 6. априла, уз учешће преко 200 научника из 16 држава, биће уприличен и регионални састанак декана са факултета који се баве спортским наукама. Своје учешће су потврдили проф. др Игор Јукић, декан Кинезиолошког факултета из Загреба, проф. др Дејан

Мадић, са Факултета за спорт и физичко васпитање у Новом Саду, проф. др Борис Малеш, декан Кинезиолошког факултета из Сплита, проф. др Милан Жван, декан Факултета за спорт у Јубљани, проф. др Мунир Таловић, декан Факултета за спорт и тјелесни одној у Сарајеву, проф. др Добрива Жиковић са Факултета за спорт и физичко васпитање и проректор Универзитета у Нишу. Домаћин састанка је проф. др Душко

Бјелица, декан Факултета за спорт и физичко васпитање из Никшића. Како су саопштили из Црногорске спортске академије састанку ће присуствовати и представници Националне спортске академије „Васил Левски“ из Софије, са Универзитета МЕТУ из Анкарe и Универзитета „Њирил и Методије“ из Скопља. Теме су сарадња на докторским студијама, размјена академског особља сходно болоњском процесу и наравно поједете и размјена студената.

Т.Б.